

виписування, пор.: У роботі проаналізовано речення з предикатами наявності/відсутності, дібрані методом **суцільного виписування** з текстів художніх творів української літератури XIX–XXI ст... (Н. В. Мелекесцева).

Отже, суцільне виокремлювання/виокремлення слів, словосполучень, речень із чого-небудь за якоюсь ознакою по-українському правильно називати **суцільним вибиранням (вибором)**, **суцільним відбиранням (відбором)**, **суцільним добиранням (добором)** або **суцільним виписуванням**. Який із названих відповідників узвичаїться, виявить мовна практика.

Лариса Колібаба

ЧИМ ВАРТО КОРИСТУВАТИСЯ, А ЧИМ НІ!

У сучасній мовній практиці спостерігаємо дедалі ширше поєднання дієслів *користуватися / не користуватися* з такими абстрактними іменниками, як *популярність, успіх, авторитет, повага, попит* та ін., пор.: у Галичині УГКЦ **користується** найбільшою **популярністю** (Високий замок, 13.01.2014); **Великою популярністю користується** літній відпочинок у Криму (Експедиція XXI, №4, 2008); **кожний виступ 22-річного соліста балету незмінно користується успіхом** у глядачів (Україна молода, 06.08.2013); **Орден користується особливою повагою серед колекціонерів** (Українська правда, 13.01.2010); **Україна закуповувала харчі переважно з групи екзотичних: какао-боби, шоколад, цедру та горіхи для потреб кондитерської промисловості, морепродукти, ракоподібні та м'ясо, що користується попитом** у гурманів (Сільські вісті, 14.01.2014) тощо. Дієслова *користуватися / не користуватися* в цих словосполучах уживають, очевидно, під впливом російських *пользоваться / не пользоваться*, що мають в українській мові свої відповідники. Пор.: *пользоваться популярностью – бути популярним, пользоваться успехом – мати успіх, пользоваться спросом – мати попит*. Наприклад: *На початку 1990 років в Україні була дуже популярною книга українського вченого зі світовим*

іменем, члена авторитетного Римського клубу, професора Богдана Гаврилишина “Дороговкази в майбутнє”, написана ще 1980-го (Львівська газета, 22.11.2009); Сьома міжнародна виставка, присвячена тваринництву та зерновим технологіям, ... відбулась у Києві з 11 по 13 лютого і **мала великий успіх** як серед учасників, так і серед відвідувачів (ambafrance-ua.org); Крім того, славнозвісна «руська фарба» **мала величезний попит** в іноземців (В. Скуратівський).

Дієслова **користуватися**, **користатися** в українській мові означають ‘уживати, використовувати що-небудь для власних потреб’, ‘діставати якусь вигоду з чогось’, напр.: *Споконвіку вважалося, що людей треба любити, а речами користуватися* (П. Загребельний); *Охорона користувалася послугами військового лікаря безпосередньо на березі або ж на острові* (В. Малик); *Людина ... активно користується телекомунікаційними послугами* (Дзеркало тижня, № 40, 2008); *Ліфтом Ольга ніколи не користувалася* (Наталя Гайдамака).

Отже, уникаймо непритаманного українській мові поєднання дієслів **користуватися** / **не користуватися** із зазначеними абстрактними іменниками та послуговуймося їхніми українськими відповідниками.

Валентина Фурса

ЧИМ НЕ МОЖНА ВОЛОДІТИ

Для багатьох мовців стало звичним поєднувати дієслово *володіти* з іменниками, які називають явища різних сфер людського життя: *нерухомість, майно, будинок, земля, угіддя, статки, спадок, акції, підприємства, заводи; влада, держава, край, світ; наймити, раби, невільники; голос, слух, інтелект, сила, риси, якості, характер, дар, талант, гіпноз, чуття; зброя, меч, спис, шабля, автомат, кулемет, зброя, техніка, музичний інструмент, пензель, олівець, комп'ютер, скрипка, баян; мова, інформація, знання, навички, досвід, матеріал, техніка виконання (чого-н.), методика, стиль, напрям; ноги, руки, тіло, кінцівки; думки, почуття, увага, серце, душа; ситуація*